

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA**

**TEISĖS GRUPĖ**

**IŠVADA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS  
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2007 M. RUGPJŪČIO 8 D. NUTARIMO NR. 805 „DĖL  
GYVENTOJŲ APRŪPINIMO VAISTINIAIS PREPARATAIS PER KAIMO VIETOVĖSE  
ESANČIAS PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGAS TAISYKLIŲ  
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO**

**(toliau – Nutarimo projektas) (Nr. TAP-19-1173; TAIS Nr. 19-8624)**

2019-07-21 Nr.NV-2122

Vilnius

Įvertinę *Nutarimo projekto* atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, pažymime, kad pastabų dėl Nutarimo projekto neturime, tačiau, vadovaudamiesi Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 7 punktu, nustatančiu, kad keičiant teisės akto nuostatą, sistemiškai įvertinamas jos ryšys su galiojančiomis keičiamo ir kitų teisės aktų nuostatomis, pažymime, kad turėtų būti peržiūrėtos iš esmės Gyventojų aprūpinimo vaistiniais preparatais per kaimo vietovėse esančias pirminės sveikatos priežiūros įstaigas taisyklės (toliau – Taisyklės), įvertinant žemiau pateiktas pastabas:

1) Farmacijos įstatymo (toliau – Įstatymas) 41 str. 2 dalyje nustatyta, kad kaimo vietovėse, jeigu nėra vaistinės gyventojus vaistiniais preparatais per kaimo vietovėse esančias pirminės sveikatos priežiūros įstaigas *Vyriausybės nustatyta tvarka aprūpina* su pirminės sveikatos priežiūros įstaigomis sutartis dėl vaistinių preparatų teikimo sudariusios *vaistinės*. Ši nuostata suponuoja tai, kad Vyriausybė turi nustatyti kaimo vietovių gyventojų aprūpinimo vaistiniais preparatais tvarką. Vertinant Taisyklės, akcentuotina, kad Taisyklių turinys neatitinka įstatyminio įpareigojimo Vyriausybei turinio, nes nėra nustatoma aiški tvarka, mechanizmas, kaip gyventojai aprūpinami vaistiniais preparatais, kokias atvejis sudaromos sutartys tarp pirminės sveikatos priežiūros įstaigos ir vaistinės, kokio subjekto iniciatyva jos sudaromos, t.y kaip įvertinamas tokios sutarties sudarymo poreikis. Be kita ko, Taisyklių 6 punkte nustatyta, kad įstaigų vadovai privalo užtikrinti, kad būtų sudarytos pavedimo sutartys su vaistinėmis visose kaimo gyvenamosiose vietovėse, kuriose nėra vaistinės, tačiau ar šiai dienai, vertinant globalizacijos procesus, elektroninės sveikatos sistemos pažangą, tikslinga ir praktiškai aktualu sudaryti sutartis visose kaimo gyvenamosiose vietovėse, kuriose nėra vaistinės.

Kartu pažymime, kad teikime Vyriausybei pabrėžta, kad „*per paskutinius 5 metus savivaldybės nėra pateikusios gyventojų prašymų juos aprūpinti vaistiniais preparatais*“ kaimo vietovėse. Toks teiginys suponuoja klausimą, ar egzistuoja praktinis siūlomame keisti teisės akte įtvirtinto mechanizmo poreikis. Todėl, siekiant Vyriausybės priimamo sprendimo pagrįstumo, teikime Vyriausybei siūlytume pateikti informaciją, kiek sutarčių tarp vaistinių ir pirminės sveikatos priežiūros įstaigų dėl kaimo vietovių gyventojų aprūpinimo vaistiniais preparatais yra sudaryta.

2) Taisyklių IV skyriuje įtvirtinti reikalavimai vaistinėms, kurios pageidauja aprūpinti gyventojus vaistiniais preparatais per kaimo vietovėse esančias pirminės sveikatos priežiūros

įstaigas. Pastarasis reguliavimas nėra suderintas su Konstitucinio Teismo doktrina, kuri suponuoja, kad esminės ūkinės veiklos sąlygas, draudimus ir ribojimus, darančius esminį poveikį ūkinei veiklai <...> pagal Konstituciją galima nustatyti tik įstatymu (Konstitucinio Teismo 2008 m. kovo 15 d. nutarimas). Šiuo konkrečiu atveju, nepaisant to, kad Įstatyme nustatyti reikalavimai ūkio subjektams, siekiantiems užsiimti farmacine veikla, šios Taisyklės nustato papildomus reikalavimus ūkio subjektui (vaistinei) jau turinčiam licenciją verstis farmacine veikla – tokiu atveju traktuotina, kad galimai ribojama vaistinių ūkinės veiklos laisvė. Mūsų nuomone, šios pastabos kontekste turėtų būti įvertintas Taisyklių IV skyrius ir atitinkamai kitos šio teisės akto nuostatos.

3) Nelogiškas ir Taisyklių II skyriaus dėstymas, nes nėra įtvirtinta tvarkos, t.y mechanizmo veikimas, o nustatomas jos užtikrinimas, todėl akivaizdu, kad ši teisės akto struktūrinės dalis įtvirtinama netinkamoje teisės akto struktūrinėje vietoje.

4) Įstatymo 41 str. 2 dalis įtvirtina įpareigojimus Vyriausybei, todėl nėra aišku, koku pagrindu Vyriausybė Taisyklių 8 punktu paveda (perįgalioja) tvirtinti vaistinių pasiūlymų tiekti vaistinius preparatus gyventojams per įstaigas vertinimo ir pavedimo sutarčių sudarymo tvarką sveikatos apsaugos ministrui. Mūsų nuomone, įstatyminė nuostata įpareigoja Vyriausybę nustatyti kaimo vietovių gyventojų aprūpinimo vaistiniais preparatais tvarką, todėl pavedimo sutarčių sudarymo tvarka, t.y atvejai, kuomet sudaromos pavedimo sutartys, turėtų būti šio teisės akto dalykas. Šiuo konkrečiu atveju, perįgaliojimas yra nesuderinamas su Įstatymo 41 str. 2 dalimi. Be kita ko, pasiūlymų vertinimo tvarkos vienas iš aspektų įtvirtinamas Taisyklių 9 punkte, todėl Taisyklių 9 punktas prieštarauja Taisyklių 8 punktui.

5) Taisyklių 9 punkte vartojama formuluotė „vaistinė, kurios pasiūlymas pripažintas laimėjusiu“. Vertinant šią formuluotę svarstyтина, koks šių Taisyklių santykis su Viešųjų pirkimų įstatymu.

6) Taisyklių 10 punktas yra ne šio teisės akto reguliavimas dalykas, todėl siūlytina jo atsisakyti.

7) Nėra aišku, koku tikslu Taisyklių 11 punkte išskiriamos vaistinių rūšys šio teisės akto kontekste.

8) Siekiant teisinio aiškumo Taisyklių 17 punkte vartojamų subjektyvaus vertinimo formuluočių „vienos savivaldybės įstaiga“, „gretimos savivaldybės įstaiga“, turėtų būti atsisakyta.

9) Taisyklių 18 punkte įtvirtinama išimtis dėl vaistinių preparatų, kurių pardavimas (išdavimas) nėra galimas. Svarstyтина, ar pagrįstai poįstatyminiu teisės aktu įtvirtinamas toks ribojimas, koks tokio ribojimo tikslas. Šio pastebėjimo kontekste reikėtų įvertinti ir pagrįsti draudimą, įtvirtintą Taisyklių 22 punkte.

10) Taisyklių 23, 24 punktai laikytini sutarties dalyku, todėl jų dėstyti norminio pobūdžio teisės akte nėra tikslinga.

11) Taisyklių 25 ir 26 punktai yra vidaus administravimo dalykas, todėl šio teisės akto kontekste jų reikėtų atsisakyti.

12) Siekiant kad Taisyklių 28 punkto nuostata nebūtų deklaratyvi, reikėtų nurodyti konkrečius teisės aktus, kuriais siūloma vadovautis sprendžiant ginčus.

Gerda Štaraitė-Barsulienė, tel.